

Aktuality legislatívnej rady

Február 2020

Zmeny v slovenskej a európskej legislatíve a ďalšie témy

Vítame Vás vo februárovom vydaní Aktualít Legislatívnej rady NKÚ SR, v ktorom Vám prinášame informácie v nasledujúcich oblastiach:

OBSAH

1	VESTNÍK EU	2
2	FINANČNÁ SPRÁVA	3
3	ĎALŠIE NOVINKY	4
4	PREHĽAD ZMIEN PRÁVNÝCH PREDPISOV	6

1 VESTNÍK EU

Ročník 63 február 2020

<https://eur-lex.europa.eu/oj/2018/08/direct-access.html?ojYear=2017&locale=sk>

2.1 Korigendum k nariadeniu Rady (EÚ) 2019/2197 z 19. decembra 2019, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1387/2013, ktorým sa pozastavujú autonómne clá Spoločného colného sadzobníka v prípade určitých poľnohospodárskych a priemyselných výrobkov

o https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2020.053.01.0004.01.SLK&toc=OJ:L:2020:053:TO

Publikované: 25.02.2020

Napríklad:

- (1) S cieľom zabezpečiť dostatočné a neprerušované dodávky určitých poľnohospodárskych a priemyselných výrobkov, ktoré sú v Únii nedostupné, a vyhnúť sa tak akýmkoľvek narušeniam trhu s uvedenými výrobkami, sa nariadením Rady (EÚ) č. 1387/2013 pozastavili clá Spoločného colného sadzobníka na uvedené výrobky (1). Uvedené výrobky sa môžu dovážať do Únie so zníženými alebo s nulovými colnými sadzbami.
- (2) Výroba určitých výrobkov v Únii, ktoré nie sú uvedené v prílohe k nariadeniu (EÚ) č. 1387/2013, nezodpovedá dopytu alebo neexistuje. V záujme Únie je preto úplne pozastaviť uplatňovanie ciel Spoločného colného sadzobníka na tieto výrobky.
- (3) S cieľom podporiť integrovanú výrobu batérií v Únii a v súlade s oznámením Komisie zo 17. mája 2018 s názvom „Európa v pohybe – Udržateľná mobilita pre Európu: bezpečná, prepojená a ekologická“ by sa malo povoliť čiastočné pozastavenie ciel Spoločného colného sadzobníka na určité výrobky, ktoré nie sú uvedené v prílohe k nariadeniu (EÚ) č. 1387/2013. Navyše, v prípade určitých výrobkov, na ktoré sa v súčasnosti vzťahuje úplné pozastavenie, by sa malo udeliť iba čiastočné pozastavenie ciel Spoločného colného sadzobníka. Dátum pre povinné preskúmanie uvedených pozastavení by sa mal stanoviť na 31. decembra 2020, aby sa umožnilo rýchle preskúmanie uvedených pozastavení so zreteľom na vývoj v odvetví batérií v Únii. Výroba určitých výrobkov v Únii, ktoré nie sú uvedené v prílohe k nariadeniu (EÚ) č. 1387/2013, nezodpovedá dopytu alebo neexistuje. V záujme Únie je preto úplne pozastaviť uplatňovanie ciel Spoločného colného sadzobníka na tieto výrobky.

2 FINANČNÁ SPRÁVA

<https://www.financnasprava.sk/sk/danovi-a-colni-specialisti>

4.1 Sprievodca daňami

- <https://www.financnasprava.sk/sk/financna-sprava/legislativa/sprievodca-danami-a-uctovnictv/sprievodca-danami>

4.1.1 1/Poist/2020/SD - Zákon č. 213/2018 Z. z. o dani z poistenia

- https://www.financnasprava.sk//_img/pfsedit/Dokumenty_PFS/Zverejnovanie_dok/Sprievodca/Sprievodca_da-nami/2020/2020.02.11_1_Poist_2020_SD.pdf

Publikované: 11.02.2020

Napríklad:

§ 3

Predmet dane

(1) Predmetom dane je poistenie v odvetviach neživotného poistenia uvedených v prílohe č. 1, ak je poistné riziko umiestnené v tuzemsku.

(2) Poistné riziko je umiestnené v tuzemsku, ak

- sa poistené nehnuteľnosti, ich súčasť, príslušenstvo a veci, ktoré sa v nich nachádzajú, okrem tovaru v obchodnej preprave, nachádzajú v tuzemsku,
- sa poistenie vzťahuje na akýkoľvek dopravný prostriedok, ktorý je alebo má byť evidovaný v príslušnom registri vedenom v tuzemsku,
- poistník uzavrel v tuzemsku poistnú zmluvu s poistnou dobou najviac štyri mesiace, ktorou sú poistené poistné riziká spojené s cestovaním alebo s dovolenkou bez ohľadu na poistné odvetvia uvedené v prílohe č. 1,
- ide o iné prípady, ako sú uvedené v písmenách a) až c), a
 - poistník má v tuzemsku obvyklý pobyt,
 - poistník alebo osoba, ktorej sú preúčtované náklady poistenia, je právnickou osobou a sídlo alebo prevádzkareň, na ktorú sa poistná zmluva vzťahuje, sa nachádza v tuzemsku.

(3) Predmetom dane nie je zaistenie.

§ 4

Osoba povinná platiť daň správcovi dane

(1) Osobou povinnou platiť daň správcovi dane (ďalej len „platiteľ“) je poisťovateľ, ak odsek 2 neustanovuje inak.

(2) Platiteľom je aj

- poistník, ktorý zaplatil poistné zahraničnej poisťovni, ktorá nemá v tuzemsku pobočku; ak poistník preúčtuje poistné právnickej osobe podľa písmena b), je platiteľom v rozsahu poistného, ktoré tejto osobe nepreúčtuje,
- právnická osoba, ktorej sú preúčtované náklady poistenia, ktoré sa vzťahujú na poistné riziko umiestnené v tuzemsku.

(3) Ak je poistná zmluva uzavretá medzi poistníkom a viacerými poisťovňami, poisťovňami z iného členského štátu alebo pobočkami zahraničných poisťovní (ďalej len „spolupoisťovateľ“), platiteľom je ten spolupoisťovateľ, ktorý je podľa dohody uzavretej medzi spolupoisťovateľmi určený na zaplatenie celej dane. Ak podľa dohody uzavretej medzi spolupoisťovateľmi nie je určený spolupoisťovateľ na zaplatenie celej dane, platiteľom je každý spolupoisťovateľ v rozsahu svojho podielu na poistnom, ktorý vyplýva z poistnej zmluvy.

4.1.2 1/DPH/2020/SD - Zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty

- https://www.financnasprava.sk//_img/pfsedit/Dokumenty_PFS/Zverejnovanie_dok/Sprievodca/Sprievodca_da-nami/2020/2020.02.11_1_DPH_2020_SD.pdf

Publikované: 11.02.2020

Napríklad:

Metodický pokyn k registrácii zdaniteľných osôb podľa § 4 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov po 1.1.2020

MP k registrácii subjektov uvedených v § 3 ods. 4 a príspevkových organizácií

1. oddiel - § 3 Zdaniteľná osoba

Zdaniteľnou osobou pre účely zákona o DPH je každá osoba, ktorá vykonáva nezávisle akúkoľvek ekonomickú činnosť, bez ohľadu na účel alebo výsledky tejto činnosti. Zdaniteľné osoby zahŕňajú širší okruh osôb, ktoré sú považované na účely zákona o DPH za podnikateľa v porovnaní s vymedzením podnikateľa v ustanovení § 2 Obchodného zákonníka. Ekonomickou činnosťou (ďalej len „podnikanie“) sa rozumie každá činnosť, z ktorej sa dosahuje príjem. Pre účely zákona o DPH podnikanie zahŕňa:

- ✓ činnosť výrobcov, obchodníkov a dodávateľov služieb vrátane ťažobnej, stavebnej a poľnohospodárskej činnosti,
- ✓ činnosť vykonávanú ako slobodné povolanie podľa osobitných predpisov, napr. činnosť znalcov, tlmočníkov, advokátov, súdnych exekútorov, notárov, súkromných veterinárnych lekárov a iných slobodných povolání,
- ✓ duševnú tvorivú činnosť a športovú činnosť,
- ✓ využívanie hmotného a nehmotného majetku za účelom dosahovania príjmov z tohto majetku. Každá osoba, ktorá dosahuje príjem z využívania hmotného a nehmotného majetku, sa považuje za zdaniteľnú osobu.

Napríklad, fyzická osoba (občan), ak prenajíma nehnuteľnosť (chata, rodinný dom, atď.) na pokračujúcej báze a z tohto prenájmu dosahuje pravidelný príjem, sa na účely zákona o DPH stáva zdaniteľnou osobou.

Ak je majetok, ktorý sa využíva na dosahovanie pravidelného príjmu, v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, považuje sa jeho využívanie na účel dosahovania príjmu za podnikanie v rovnakom pomere u každého z manželov, ak sa manželia nedohodnú inak. Pokiaľ sa teda manželia nedohodnú inak, príjmy z využívania tohto majetku sa započítavajú do obratu pre účely registrácie pre daň z pridanej hodnoty u každého z manželov v polovičnej výške. Ak sa manželia dohodnú, že využívanie majetku sa bude napr. považovať za podnikanie len u jedného z manželov, potom za zdaniteľnú osobu pre účely dane z pridanej hodnoty sa z titulu využívania majetku bude považovať len jeden z manželov. V tomto prípade sa celý príjem z využívania majetku, resp. hodnota dodaných služieb započítava do obratu na účely registrácie pre daň z pridanej hodnoty len u toho z manželov, u ktorého sa využívanie tohto majetku považuje za podnikanie.

Príklad 1:

Manželvia vlastní nehnuteľnosť (garáž), ktorá je v bezpodielovom spoluvlastníctve. Túto nehnuteľnosť sa rozhodli prenajímať. Z prenájmu nehnuteľnosti dosahujú mesačne príjem vo výške 1 000 eur. Manželvia sa dohodli, že prenájom nehnuteľnosti sa bude považovať za podnikanie u každého z nich v rovnakom pomere. Každý z manželov sa považuje za zdaniteľnú osobu a obrat pre účely registrácie pre daň z pridanej hodnoty sleduje každý z nich samostatne. Z titulu prenájmu nehnuteľnosti sa u každého z manželov mesačne započítava do obratu hodnota dodaných služieb vo výške 500 eur.

2. oddiel - § 4 Registračná povinnosť

Registráciou podľa § 4 zákona o DPH sa zdaniteľné osoby stávajú platiteľom dane, z čoho im vyplývajú určité povinnosti (napr. povinnosť platiť daň z uskutočnených zdaniteľných plnení, ktoré sú predmetom dane) a zároveň aj práva (právo na odpočítanie dane) v súlade so zákonom o DPH.

Ustanovenie § 4 zákona o DPH definuje, ktoré zdaniteľné osoby sa musia alebo môžu stať platiteľmi dane, kedy tieto osoby majú povinnosť podať žiadosť o registráciu, resp. povinnosť podať oznámenie o tom, že sa stali platiteľom dane zo zákona, čo sa na účely zákona o DPH považuje za obrat a iné pojmy.

3 ĎALŠIE NOVINKY

Oblasť účtovníctva

4.1 EU prijala dodatky k IFRS 9, IAS 39 a IFRS 7: reforma referenčných úrokových sadzieb

Dňa 15. januára 2020 Európska únia prijala dodatky k štandardom IFRS 9 –Finančné nástroje, IAS 39 –Finančné nástroje: vykazovanie a oceňovanie a IFRS 7 –Finančné nástroje: zverejňovanie: Reforma referenčných úrokových sadzieb. Rada

IASB vydala tieto dodatky ako reakciu na možné dôsledky reformy sadzieb IBOR na finančné výkazníctvo. Dodatky sa uplatnia retrospektívne za ročné účtovné obdobia začínajúce sa 1. januára 2020 alebo neskôr. Skoršie uplatnenie je povolené.

4.2 Rada IASB vyjasnila klasifikáciu záväzkov úpravou IAS 1

Rada IASB vydala dodatky k IAS 1 –Prezentácia účtovnej závierky: Klasifikácia záväzkov ako krátkodobé alebo dlhodobé, ktoré poskytujú všeobecnejší prístup ku klasifikácii záväzkov podľa IAS 1 na základe zmluvných dohôd platných ku koncu vykazovaného obdobia. Dodatky sa uplatnia retrospektívne za ročné účtovné obdobia začínajúce sa 1. januára 2022 alebo neskôr. Skoršie uplatnenie je povolené. Tieto dodatky ešte neboli prijaté Európskou úniou.

Oblasť daní

4.3 Usmernenie FR SR k jednotnému postupu pri uplatnení výdavkov na elektromobily

Finančné riaditeľstvo SR v nadväznosti na novelu zákona o DPH platnú od 1. januára 2020 aktualizovalo metodické pokyny o nové/doplnené ustanovenia zákona. Ide o metodické pokyny k uplatňovaniu DPH pri nájme nehnuteľnosti alebo jej časti podľa §38, k postupu pri zrušení registrácie podľa §81 a k úprave odpočítanej dane podľa §54d. Taktiež bola zverejnená informácia k novele zákona o DPH, ktorá poskytuje stručný prehľad novelizovaných ustanovení zákona.

4.4 Aké povinnosti má platiteľ príjmu podľa autorského zákona

Platiteľ dane z príjmov, ktorý vypláca fyzickej osobe príjem z vytvorenia diela, podania umeleckého výkonu, použitia diela alebo z použitia umeleckého výkonu podľa autorského zákona, je povinný oznámiť správcovi dane uzatvorenie písomnej dohody s autorom o nevyberaní dane zrážkou, a to v lehote najneskôr do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po uplynutí kalendárneho roka, v ktorom bola dohoda uzatvorená. Oznámenie o uzatvorení dohody s autorom o nevyberaní dane zrážkou je platiteľ dane povinný podať na formulári, ktorý je zverejnený na webovej stránke finančnej správy.

Ostatné

4.5 Dlžníci môžu prísť o vodičský preukaz

Novela daňového poriadku prináša finančnej správe nový nástroj v oblasti vymáhania nedoplatkov. Od januára môže dlžníkom finančná správa (daňový alebo colný úrad) zadržať vodičský preukaz. Táto forma exekúcie sa týka fyzických osôb a finančná správa ju bude uplatňovať v prípadoch, ak iné - efektívnejšie a hospodárnejšie formy exekúcie - nebudú úspešné.

Finančnej správe sa vďaka novele daňového poriadku rozšírili možnosti pri vymáhaní daňových nedoplatkov fyzických osôb. Od januára platí, že v prípade, ak sa exekútorom nepodarí vymôcť nedoplatok inými formami, exekútor môže prísť k výkonu exekúcie zadržaním vodičského preukazu. Tento spôsob daňovej exekúcie bude finančná správa vykonávať podľa zásady primeranosti a so zohľadnením skutočností, či dlžník so správcom dane komunikuje, alebo nie a má iný exekúciou postihnuteľný majetok.

Pred začatím daňovej exekúcie exekútor preverí či dlžník je držiteľom vodičského preukazu. Následne vydá rozhodnutie o začatí daňového exekučného konania a dlžníkovi zašle daňovú exekučnú výzvu, v ktorej ho upozorní, že v prípade, ak vymáhaný nedoplatok nebude v príslušnej lehote zaplatený, vydá daňový exekučný príkaz na zadržanie vodičského preukazu. Ak dlžník nedoplatok nezaplatí v stanovenej lehote, exekútor daňový exekučný príkaz doručí príslušnému orgánu Policajného zboru SR, ktorý vykoná blokáciu vodičského preukazu v informačnom systéme. Vďaka tomu bude príslušník polície vykonávajúci kontrolu vodiča vedieť, že vodičský preukaz je zadržaný. Po vyrovnaní vymáhaného nedoplatku exekútor bezodkladne vydá rozhodnutie o zastavení daňového exekučného konania a toto doručí polícii, ktorá blokáciu vodičského preukazu zruší.

Tento spôsob exekúcie nemožno uplatniť u tej skupiny dlžníkov, u ktorej je príjem priamo podmienený držbou vodičského preukazu – napríklad u vodičov z povolania. To, že príjem dlžníka je priamo podmienený držbou vodičského preukazu, je povinný preukázať dlžník sám, a to napr. v odvolacom konaní. Naopak, u dlžníkov, ktorí auto využívajú iba na prepravu či na cestu a z do práce, sa tento spôsob daňovej exekúcie uplatniť môže.

Nový spôsob exekúcie finančná správa môže uplatniť na všetky nedoplatky evidované daňovými a colnými úradmi vrátane colného dlhu, pokút a iných platieb vymeraných podľa colných predpisov. [Zoznam daňových dlžníkov](#) zverejňuje finančná správa na svojom portáli.

Finančná správa preto vždy upozorňuje, že daňoví dlžníci by mali okamžite aktívne komunikovať s colným alebo daňovým úradom a hľadať alternatívy riešenia už v momente, keď vedia, že ich finančná situácia sa zhoršila a nebudú schopní zaplatiť daň v lehote splatnosti.

4 PREHĽAD ZMIEN PRÁVNÝCH PREDPISOV

Prehľad vyhlásených právnych predpisov v Zbierke zákonov v januári 2020 je uvedený v prílohe Aktualít Legislatívnej rady NKÚ SR